

เพลี้ยไฟพริก ในมะม่วง (chilli thrips)

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Scirtothrips dorsalis

Hood

วงศ์ : Thripidae

อันดับ : Thysanoptera

ชื่ออื่น : เพลี้ยไฟพริก เพลี้ยไฟ

ลักษณะการทำลาย

และผลบิดเบี้ยวไม่เจริญเติบโต

เพลี้ยไฟทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงทำให้ยอดอ่อนแห้ง ใบแตกใหม่ แคระแกรนและหลุดร่วง ช่อดอกหงิกงอ ดอกร่วงไม่ติดผล หรือติดผลน้อยทำให้ใบ

เพลี้ยไฟเข้าทำลายผลอ่อน

เกษตรกรสามารถป้องกัน

1. สำรวจสวนมะม่วงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
2. ถ้าพบไม่มากให้ตัดส่วนที่แมลงระบาดไปทำลายนอกแปลง เพราะเพลี้ยไฟมักอยู่กันเป็นกลุ่มบริเวณส่วนยอดอ่อนของพืช
3. ในสวนที่มีระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์จะช่วยลดการระบาดของเพลี้ยไฟได้

กรณีระบาดรุนแรง ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง

- แลมป์ตา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ

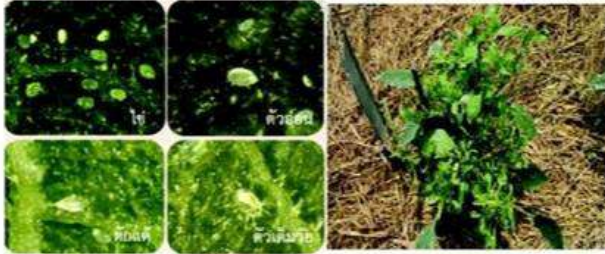
- เฟนโพรพาทริน 10% อีซี อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ควรพ่นในระยะที่มะม่วงติดดอกอย่างน้อย 2 ครั้ง คือ ระยะเริ่มแทงช่อดอก และระยะเริ่มติดผลขนาด มะเขือพวง (ประมาณ ๐.๕ - 1 เซนติเมตร) หากปีใดระบาดรุนแรงให้พ่นซ้ำก่อนระยะดอกบานหลีกเลี่ยงการพ่นสารฆ่าแมลงในระยะดอกบาน เพราะอาจเป็นอันตรายต่อแมลงผสมเกสร

อารักขาพืชชนบท

ไรขาวพริก (Broad mite)

ชื่อวิทยาศาสตร์ :

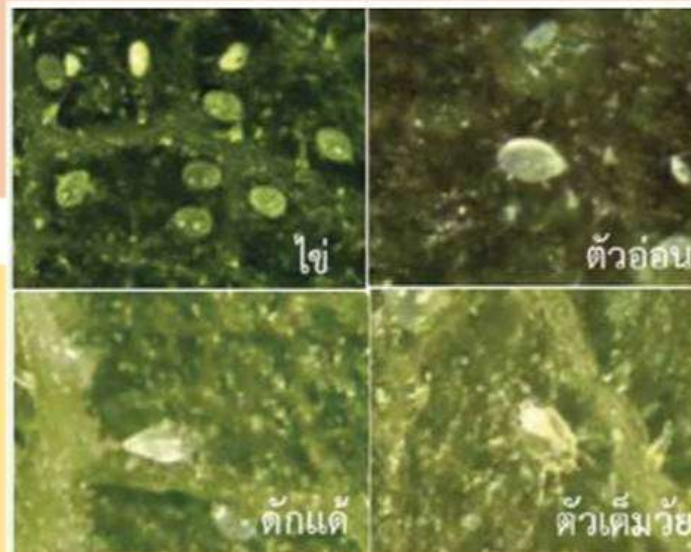
Polyphagotarsonemus latus (Banks)

อารักขาพืชนนท์

ลักษณะการเข้าทำลาย

ใบหงิก ขอบใบม้วนลง ยอดอ่อนแตกเป็นฝอย ก้านใบยึดออก ใบเรียว เล็กได้ใบเป็นสีน้ำตาล ใบจะหนาแข็งและเปราะ ถ้าการทำลายรุนแรงจะทำให้อาการใบหงิกลุกลามจากยอดลงสู่ใบล่าง และพริกชะงักการเจริญเติบโตแคระแกร็นไม่ติดผล

เกษตรกรสามารถป้องกัน

1. สุ่มสำรวจพริกทุกสัปดาห์ หากพบอาการใบหงิกม้วนงอลง ที่เกิดจากการทำลายของไรขาวพริก ให้ทำการป้องกันกำจัด
2. เมื่อพบการระบาดใช้สารฆ่าแมลง-ไร ที่มีประสิทธิภาพ เช่น อะมิทรากซ์ 20% EC อัตรา 40-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10-20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพริดาเบน 20% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีซิเฟน 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ กำมะถัน 80% WP อัตรา 60-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นตรงบริเวณจุดที่เกิดการระบาด และบริเวณใกล้เคียง โดยพ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน และพ่นซ้ำเมื่อพบการระบาด

เพลี้ยแป้งใน ทุเรียน

ลักษณะการทำลาย

เมื่อพบการระบาด เพลี้ยแป้งจะทำความเสียหายโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากบริเวณกิ่ง ช่อดอก ผลอ่อน และผลแก่ ของทุเรียน โดยมีมดเป็นตัวคาบพาเพลี้ยแป้งไปตามส่วนต่างๆ ของพืช ส่วนที่ถูกทำลายของทุเรียนจะแคระแกร็น การเจริญเติบโตชะงัก นอกจากนี้เพลี้ยแป้งจะขับมูลน้ำหวาน (honey dew) ออกมาเป็นเหตุให้ราดำเข้าทำลายซ้ำ ถ้าเพลี้ยแป้งเข้าทำลายทุเรียนผลเล็กจะทำให้ผลแคระแกร็น แต่ในทุเรียนผลใหญ่จะไม่เกิดความเสียหายต่อเนื้อ แต่ส่งผลให้คุณภาพของผลทุเรียนเสียไปจึงขายไม่ได้ราคา เพลี้ยแป้งสามารถวางไข่ได้ 2-3 รุ่น ใน 1 ปี เพลี้ยแป้งระบาดในทุเรียนเริ่มตั้งแต่ระยะเริ่มออกดอก ติดผลจนกระทั่งผลโตเต็มที่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยว หรือกลางเดือนกรกฎาคมสำหรับทุเรียนรุ่นหลัง

เกษตรกรสามารถป้องกัน

1. หากพบเพลี้ยแป้งระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้งเสีย
2. เมื่อพบเพลี้ยแป้งปริมาณน้อยบนผลทุเรียนใช้แปลงปิด หรือใช้น้ำพ่นให้เพลี้ยแป้งหลุดไปหรือการใช้น้ำผสม white oil อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ช่วยในการกำจัดเพลี้ยแป้งได้ดี
3. เนื่องจากเพลี้ยแป้งแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น malathion (Malathion 83 83% EC) อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ carbaryl (Sevin 85 WP 85% WP) อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบพาเพลี้ยแป้งไปยังส่วนต่างๆ ของทุเรียนและต้องชุบสารฆ่าแมลงซ้ำทุก 10 วัน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้มาก
4. สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ สาร carbaryl (Sevin 85 WP 85% WP) อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลายและต้องหยุดใช้สารเคมีก่อนเก็บเกี่ยว 15 วัน

โรคไหม้ (ข้าว)

โรคไหม้ (Rice Blast Disease)
สาเหตุ : เชื้อรา *Pyricularia oryzae*.

ลักษณะการทำลาย

ระยะกล้า ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ 2-5 มิลลิเมตร และความยาวประมาณ 10-15 มิลลิเมตร แผลสามารถขยาย

ลูกกลมและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุ่มตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลูกกลมติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลคล้ายสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง (โรคไหม้คอรวง หรือ โรคเน่าคอรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคคอรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลคล้ายสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้ประาะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

การแพร่ระบาด พบโรคในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่น ทำให้อับลม ถ้าใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงและมีสภาพแห้งในตอนกลางวันและชื้นจัดในตอนกลางคืน น้ำค้างยาวนานถึงตอนสายราว 9 โมง อากาศค่อนข้างเย็น อุณหภูมิประมาณ 22-25 องศา ลมแรงจะช่วยให้โรคแพร่กระจายได้ดี

เกษตรกรสามารถป้องกัน

1. ใช้พันธุ์ค่อนข้างต้านทานโรค เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ปราจินบุรี 1 พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1
ข้อควรระวัง : ข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 และชัยนาท 1 ที่ปลูกในภาคเหนือตอนล่าง พบว่า แสดงอาการรุนแรงในบางพื้นที่ และบางปี โดยเฉพาะเมื่อสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย เช่น ฝนพำ หรือหมอก น้ำค้างจัด อากาศเย็น ใส่ปุ๋ยมากเกินไป หรือเป็นดินหลังน้ำท่วม
หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม คือ 15-20 กิโลกรัม/ไร่ ควรแบ่งแปลงให้มีการระบายถ่ายเทอากาศดี และไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูงเกินไป ถ้าสูงถึง 50 กิโลกรัม/ไร่ โรคไหม้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว
2. คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซคลาโซล (tricyclazole) คาซูกาไมซิน (kasugamycin) คาร์เบนดาซิม (carbendazim) โพรคลอราซ ตามอัตราที่ระบุ
3. ในแหล่งที่เคยมีโรคระบาดและพบแผลโรคไหม้ทั่วไป 5 เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ใบ (ในภาพรวม พบเฉลี่ย 2-3 แผลต่อใบ) ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซคลาโซล (tricyclazole) คาซูกาไมซิน (kasugamycin) อีดีเฟนฟอส ไอโซโพรไทโอเลน (isoprothiolane) คาร์เบนดาซิม (carbendazim) ตามอัตราที่ระบุ

อารักขาพืชชนนท์